

rijk van **nijmegen**

**BOORDEVOL
HISTORIE**

**FIETS, WANDEL
& BEWONDER**

**STAD &
GROEN**

RECYCLE ME!

Door het magazine door te geven of achter te laten, geef je anderen de kans om ook te genieten van alle verhalen en tips.

ZICHT OP DRUTEN

● WELKOM IN HET RIJK VAN NIJMEGEN

**WAT LEUK
DAT JE
ER BENT!**

WELKOM!

In dit magazine nemen we je mee op reis door het Rijk van Nijmegen. We trappen af met een duik in de geschiedenis langs Romeins erfgoed, kastelen en gebeurtenissen uit de Tweede Wereldoorlog. Vanuit daar dopen we je onder in de natuur waar het Rijk van Nijmegen rijk aan is: bossen, heuvels, uiterwaarden, heide, rivieren en vennen. Natuurlijk vergeten we daarbij tips voor fiets- en wandelroutes niet, want dat is de beste manier om al dat moois zelf te gaan ontdekken. Ook aan de stadsmens hebben we gedacht. Zo vind je boordevol ideeën om te shoppen of cultuur te snuiven als je een weekendje naar Nijmegen komt. En daar eindigt de reis nog niet. Ga er goed voor zitten en lees lekker verder. Het Rijk van Nijmegen, mooi dichtbij!

HET RIJK VAN NIJMEGEN

In het Rijk van Nijmegen ervaar je de rijkdom van een levendige historie bij de vele musea die er zijn. Volg de voetsporen van de Romeinen en struin in Nijmegen, de oudste stad van Nederland, langs de leukste boetiekjes en hippe lunchtentjes. De natuur is nooit ver weg in het Rijk van Nijmegen. Binnen een paar minuten wandel je vanaf de Waalkade zo de prachtige uiterwaarden of een indrukwekkend Rivierpark in. Of spring op de fiets en ontdek de glooiende en bosrijke heuvels bij Berg en Dal. Stap hier zeker even af voor een bezoekje aan een van de wijngaarden in dit gebied. Voor meer informatie over onder andere musea, fiets- en wandelroutes en accommodaties kijk je op visitnijmegen.com.

HET LAND VAN MAAS EN WAAL

Tussen de kronkelende rivieren de Maas en de Waal, vind je romantische landerijen en idyllische dijkhuisjes. De vele veerpontjes verbinden de stukken groen met elkaar. Tijdens je oer-Hollandse wandeling in de buitenpolder of uiterwaarden laten de ganzen en steltlopers zich graag fotograferen. Geniet tussen door van het lekkerste fruit, dat je in één van de vele fruitstalletjes langs de weg koopt. De vruchtbare bodem van rivierklei vormt namelijk de basis van de meest zoete fruitsoorten. Al het water in het Land van Maas en Waal biedt volop recreatiemogelijkheden. Welke kastelen en musea er te bezoeken zijn, de leukste routes en nog veel meer vind je op bezoeklandvanmaasenwaal.nl.

DE BETUWE

Al wandelend of fietsend door dit gebied zie je de mooiste dingen. In het voorjaar geniet je er van de prachtige witte en roze bloesem, waar je in het najaar de lekkerste appels en peren plukt. Die je natuurlijk bij de boer van het eigen land koopt. De ruige uiterwaarden en kronkelende dijken langs de rivieren zijn in alle seizoenen een uitnodiging. Op het water kun je je zowel ontspannen als inspannen. Al kanovarend of suppend word je één met de langste rivier van Nederland: de Linge. Kom naar de Betuwe en ontdek het zelf! Voor de leukste routes, toeristische attracties en nog veel meer kijk je op bezoekdebetuwe.nl.

rijkvannijmegen

PAG | ONDERWERP

- 6 Romeins erfgoed
- 8 Kastelen en forten
- 10 Verhalen over WO2
- 12 Stad Nijmegen
- 16 Water
- 22 Natuurgebieden
- 26 Fietsen
- 30 Wandelen
- 34 Wijn
- 36 Uitjes met kinderen
- 38 Leuk in de regio
- 40 Ontspannen
- 41 Praktische informatie

COLOFON

© 2024 Visit Arnhem Nijmegen B.V.
Visit Arnhem Nijmegen is onderdeel van Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen
T 088-3660250
Postbus 156, 6660 AD Elst

Redactie: More Than Content - Deborah Weimer, JCM Context - Bureau voor inhoud en creatie en Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen

Fotografie: Jurjen Drenth, Hetty van Oijen, Fleur Janssen Fotografie, David Brand, Chis König, Jan Bijl, Oppelaar, Skyfoto, Duncan de Fey, Ministerie van Beeld, Thomas van Oorschot, Domingo Villa, toeristische bedrijven en gemeenten in het Rijk van Nijmegen

Coverfoto: Drone Paul Beckers

Ontwerp/ Vormgeving: Kingling > kingling.nl

Druk: Drukkerij Tesink

De inhoud van dit magazine is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Alle informatie is aan wijzigingen onderhevig. Aansprakelijkheid t.a.v. onvolledigheden of wijzigingen kan niet worden aanvaard.

GELDERLAND LEVERT JE MOOIE STREKEN

LANGS DE LIMES

1

Elst

1 BETER DAN NETFLIX

Locatie: Grote Molenstraat 2, Elst

Een tempel, een kerk én een museum: er is genoeg te zien in Tempel | Kerk Museum Elst. Romeinse offerresten, de schrijn van patroonheilige Werenfried, het skelet van 'Het meisje van Elst'... Boek een rondleiding door een van de bevoegen gidsen en ga volledig op in 2000 jaar spannende geschiedenis.

De Limes is een Romeinse grensmarkering. Eentje die, volgens de Romeinen zelf, 'de beschaafde mensen scheidde van de barbaren'. Hij liep helemaal van Noord-Engeland naar de Zwarte Zee, via de Eufraat naar de Rode Zee verder tot aan de Sahara. Ook dwars door Nederland, langs de oevers van de Rijn. Het bijzondere van dit Neder-Germaanse deel van de grens is dat dit vrijwel de gehele periode van het Romeinse Rijk in gebruik is geweest. Nergens anders heeft de Limes onafgebroken die functie verricht. Het is niet voor niets het grootste archeologische monument van Nederland en, sinds 2021, UNESCO Werelderfgoed. Overblijfselen van forten, wachttorens, legerkampen en andere bouwwerken zijn tot op de dag van vandaag zichtbaar. Ook in het Rijk van Nijmegen. Zoals deze!

2

Nijmegen

2 ZONNEKLAAR

Locatie: Kelfkensbos, Nijmegen

Kunstwerk, replica, godenpijler én, dankzij het schildpadje bovenop, zonnewijzer. Het werk Noviomagus is een herinnering aan de Bataafs-Romeinse nederzetting Oppidum Batavorum die hier rond 10 voor Chr. ontstond. De schaduw die de schildpad werpt, geeft de antieke tijd aan en symboliseert daarmee 2000 jaar Romeinse geschiedenis in Nijmegen.

3

Berg en Dal

4

4 BENEDENAARDS

Locatie: Zevenheuvelenweg 48b, Berg en Dal

Je kunt je het misschien niet voorstellen, maar onder jouw voeten ligt een van de grootste Romeinse steenbakkerijen die ooit is opgegraven. Gedeeltelijk dan. En die niet lang na de opgraving ook weer is dichtgegooid. Gelukkig hebben we de foto's nog! Die bekijk je bij Fletcher Landgoed Hotel Holthumsche Hof.

3 HANDWERK

Locatie: Nachtegaalweg 8, Berg en Dal

Hoe die duizenden in Nijmegen gelegerde Romeinse soldaten aan hun drinkwater kwamen? Wel, via de natuurlijke bronnen bij Berg en Dal. Zichtbaar zijn nog enkele resten van het vijf kilometer lange door de Romeinen aangelegde aquaduct, waarvoor zo'n 200.000 kubieke meter grond is verzet. Graven konden ze wel, die Romeinen!

5

Plasmolen

5 LUCHTIG OPTREKJE

Locatie: Sint Maartensweg, Plasmolen

Je moet een béetje je best doen. Niet voor het klimmetje, maar voor het zien van de constructie aan het eind van het steile pad. Kijk je naar een uitdagend toestel voor de gevorderde gymnast of naar de contouren van een Romeinse villa? (spoiler alert: het bouwwerk verbeeldt dat laatste).

FORT PANNERDEN

Spannend, verrassend en schitterend gerestaureerd. Dat is Fort Panterden. Het fort van de Nieuwe Hollandse Waterlinie heeft de status van Unesco Werelderfgoed en is verkozen tot het mooiste fort van Nederland. Het fort ligt verborgen onder de aarde en is vijf verdiepingen hoog. Vanaf het dak heb je een spectaculair uitzicht. Waar kun je verder kijken over de Waal, Rijn en Panterdensch Kanaal dan hier, bij Doornenburg? Kom naar Fort Panterden midden in het rivierlandschap, en trotseer water, aarde, lucht en vuur. Al 150 jaar strijdt het fort met deze elementen. Kies een van de interactieve programma's en ga op ontdekking. Wil je iets actiefs en avontuurlijks, of juist heel relaxed? Binnen of buiten? Je vindt een schat aan spannende verhalen en belevingen! Je kunt gratis terecht met de Museumkaart.

Waldijk 1, Doornenburg
> fortpanterden.eu

STENEN VOL VERHALEN

DRIE PARELS

Omdat elk kasteel zijn eigen gezicht heeft en een uniek markerpunt vormt in het landschap, is een wandel- of fietstocht langs deze imposante bouwwerken een echte aanrader. Zo vind je in het Rijk van Nijmegen de drie volgende parels: *kasteel Wijchen*, *kasteel Doornenburg* en *kasteel Hernen*. Elk met hun eigen charme. En verhalen!

Zo staat bij **kasteel Wijchen** de romantiek centraal. Dit kasteel is namelijk het voormalige liefdesnestje van Emilia van Oranje-Nassau en Emanuel van Portugal. De renaissancestijl waarin het kasteel is opgetrokken is aan dit paar te danken. Zij lieten het omstreeks 1597 grondig herbouwen. Behalve verwijzingen naar het liefdeskoppel vind je in dit kasteel veel tekenen van een verder verleden in de vorm van archeologische vondsten.

Een heel andere sfeer ademt **kasteel Hernen** uit. Dit kasteel is door de eeuwen heen nooit verwoest of belegerd geweest. Evenmin heeft het ingrijpende verbouwingen of moderniseringen doorgemaakt. Dit stoere kasteel geeft dus een goede indruk van hoe een echt middeleeuws kasteel eruitzag. Een rondleiding met een pratende lamp geeft je een goed beeld van hoe de bewoners vroeger leefden.

Kasteel Doornenburg ten slotte is in de 9e eeuw opgetrokken als verdedigingsvesting tegen de Noormannen. Dit kasteel heeft in zijn lange bestaan veel meegemaakt en is in de 20e eeuw zelfs tot twee keer toe verzezen uit de puinhopen. Hoe dat precies zit? Kom erachter tijdens een bezoek.

> visitnijmegen.com/kastelen

BELEEF DE LIEFDE IN OORLOGSTIJD

Liefde overwint alles. Zelfs de oorlog. Tijdens de expositie 'Liefde in Oorlogstijd' ervaar je het leven en de liefde in oorlogstijd tegen het decor van een knus jaren '40 straatje. Een spannende belevenis voor jong en oud!

Ook tijdens de oorlog ging voor veel mensen het leven, en dus ook de liefde, door. Liefdes bloeiden op in schuilkelders. Ontstonden op onderduikadressen. Of werden onderbroken door tewerkstellingen. Zelfs in doorgangs- en concentratiekampen sloegen soms de

vonken over. De liefde hield veel mensen op de been.

Wie de expositie 'Liefde in Oorlogstijd' bezoekt, waant zich even terug in de tijd. Je loopt door een romantisch steegje in de jaren '40 met aan weerszijden historisch ingerichte ruimtes. Achter de ene deur vind je een huiskamer, achter de andere deur een onderduikruimte of een café waar de bevrijding gevierd wordt. De expositie toont ook duistere kanten: seksueel geweld, vervolging van homoseksuelen en grootschalige betaalde liefde in de oorlog.

Het Vrijheidsmuseum toont het verhaal van de liefde met bijzondere topstukken uit de eigen collectie en uit vooraanstaande archieven. Van bladmuziek tot dagboeken en van liefdesbrieven tot trouwjurken. Deze intieme expositie – met nog nooit eerder getoond materiaal – laat je hart sneller kloppen!

Bezoek 'Liefde in Oorlogstijd' van 6 juni 2024 tot en met 30 maart 2025.

Wylersbaan 4, Groesbeek
> vrijheidsmuseum.nl

BARSTENSVOL VERHALEN

Laat je niet foppen door de bescheiden omvang van het informatiecentrum. De hoeveelheid beelden en verhalen is immens. Net als de kennis van de medewerkers die jou met alle plezier begeleiden. Er gaat een wereld voor je open!

De zogeheten Experience van het infocentrum zal indruk maken. Deze film 'met net wat meer' laat zien hoe de stad en de rest van het Rijk van Nijmegen gebukt gingen onder de oorlogshandelingen. Je bekijkt Nijmegen toch met andere ogen als je na je bezoek weer naar buiten stapt.

Vernuftig is de hologramvitruine die historische objecten tot leven brengt, zoals een kinderwagen die werd gebruikt tijdens de evacuatie uit de Betuwe en een boomschijf uit het Reichswald met granaatsplinters. Maar ook de schoenen van Titus Brandsma, die zich vanuit

Nijmegen onverschrokken verzette tegen de bezetter en het nationaal-socialisme en zijn strijd moest bekopen met de dood in Dachau (DU).

Indrukwekkend is het interactieve spel 'Het Mysterie' dat zich afspeelt rondom de familie Van Noordenburg. De familieleden zijn elkaar tijdens de oorlog uit het oog verloren. Lukt het jou om Jan, het jongste familielid, te herenigen met zijn broers, zussen en moeder? Het feit dat het hier om een waargebeurd familiedrama gaat, geeft het spel een extra lading. En maakt duidelijk dat er miljoenen kleine verhalen schuilen in dat ene grote verhaal van de Tweede Wereldoorlog.

Ridderstraat 27, Nijmegen
> infocentrumwo2.nl

WAT EEN **STAD**

Geen stad zo divers als Nijmegen. Het maakt eigenlijk niet uit wat je leuk vindt om te doen, deze *old city* met haar *young vibe* heeft het. Leuke winkels? Check. Verrassende horeca? Check. Weidse natuur? Check. Gevarieerd cultuuraanbod? Check. Interessante historie? Duhuh. Kom mee, gaan we samen Nijmegen ontdekken!

TOPSHOPS

De veelzijdigheid van Nijmegen blijkt ook uit het winkel-aanbod. Fans van de bekende winkelketens vinden vrijwel alles hier. Maar ook liefhebbers van speciaalzaken en unieke boetiekjes komen volledig aan hun trekken. De indeling van het centrum is vrij overzichtelijk: in het midden (ruwweg de Burchtstraat, Broerstraat) vind je de Zara, Primark, C&A en wat al niet meer, in de ringstraten eromheen (Van Welderenstraat, Lange Hezelstraat) liggen de one-of-a-kind-winkeltjes. Je bezoekt graag de markt? Dan moet je je op maandag en op zaterdag naar het centrum begeven. Voor elk wat wi(nke)ls dus!

BORREL & BITES

Je honger stillen en je dorst lessen kan uitstekend in de Waalstad. Wat heet, Nijmegen tikkert flink aan de weg om een culinaire hotspot te worden. Je vindt hier veel tentjes met een Bib Gourmands-vermelding en zelfs een (groene) Michelinster. En dan heeft de stad ook nog eens de grootste terrasdichtheid van Nederland! Je zit hier helemaal goed dus, voor die fijne tintelingen op je tong.

HART VAN NIJMEGEN

STEVENSKERK

De monumentale Stevenskerk is een opvallend icoon in Nijmegen en al meer dan 750 jaar letterlijk en figuurlijk het hart van de stad. Er zijn zoveel verhalen te vertellen over de Stevenskerk. Over stenen en ideeën, over lichtval en akoestiek, over dood en begraven, over heiligen en ontheiligen, over klank en kleur, over geloof en hoop. Verhalen die tot leven komen als je de Stevenskerk bezoekt. Raak geboeid door de prachtige lichtval, de reeks koperen kroonluchters, het imposante Königorgel, de graven en grafkelders en de bewaard gebleven muurschilderingen.

De Stevenskerk is ook een cultureel podium voor concerten (orgel, klassiek en popmuziek), tentoonstellingen, lezingen, herdenkingen, congressen en andere evenementen. Ook vinden er oecumenische diensten en vespers plaats. Een bezoek aan de Stevenskerk raakt je. Ervaar het zelf!

Sint Stevenskerkhof 62
> stevenskerk.nl

GROEN IN DE STAD

In Nijmegen grenzen maar liefst drie stadsparken direct aan het centrum. Hier kun je de drukte ontglippen, even ontspannen en je vergapen aan resten uit het verleden. Laten we beginnen met het **Kronenburgerpark**, dit is haast net zo mooi als het gelijknamige liedje van Frank Boeijen uit 1985. Een vijver, een middeleeuwse omwalling en drie waltorens: romantisch, historisch en gezellig voor jong en oud. Voor de twee andere parken zet je koers richting het oosten van het centrum. In het **Hunnerpark** bewonder je het bloemrijke gemeentewapen en geniet je van de onverwachte rust zo midden in de stad. Niet meer dan een paar honderd meter verderop ligt het historische **Valkhofpark** met de mooie Barbarossa-ruïne, Sint-Nicolaaskapel en een spectaculair uitzicht op de Waalbrug.

BEWEEG MEE MET N.E.C.!

N.E.C., de Goffert en Nijmegen. Een drie-eenheid die iedere voetballiefhebber kent. Maar wist je dat N.E.C. meer doet dan voetballen? Met de Stichting N.E.C. Maatschappelijk brengt N.E.C. mensen in beweging en maakt het de regio Nijmegen nóg mooier. Hoe? Door maatschappelijke activiteiten te organiseren waar iedereen zich welkom voelt.

GELUKSMOMENTEN BEZORGEN

N.E.C. Maatschappelijk wil mensen in het Rijk van Nijmegen geluksmomenten bezorgen. Dat doen ze door samen met partners te helpen, ontwikkelen en verbinden. Zo maakt **N.E.C. Fit** bewegen voor iedereen mogelijk. Bijvoorbeeld met speciaal voetbal voor kinderen met een beperking en elektrisch rolstoelvoetbal voor mensen die rolstoel gebonden zijn. **N.E.C. Helpt** organiseert jaarlijks een bezoek van de eerste selectie aan het

Amalia kinderziekenhuis en verzorgt de mogelijkheid voor blinden en slechtzienden de wedstrijden van N.E.C. te bezoeken vanaf de Blindentribune.

BEWEEG MEE MET DE WALKING SPORTS ACADEMY

Samen met de Gemeente Nijmegen en het ROC Sport en Bewegen organiseert **N.E.C. Fit** de Walking Sports Academy, speciaal voor 55-plussers. Wil je graag bewegen én vind je het leuk om andere 55-plussers te ontmoeten?

Kom dan iedere woensdag om 10 uur naar Sportcomplex de Eendracht. Wandel mee in de wandelgroep, trap een balletje met Walking Football of doe mee aan de bootcamp. Het belangrijkste uitgangspunt: veilig en verantwoord bewegen voor iedereen én op ieders niveau. Na afloop staat de koffie klaar in de sportkantine!

Sportcomplex de Eendracht
Steinweglaan 3
> nec-nijmegen.nl

Het stroomt, het kabbelt, het kolkte en soms is het spiegeld: het water in het Rijk van Nijmegen biedt voor elke waterliefhebber wat wils. Je kleedje uitspreiden langs een recreatieplas, met een pontje de rivier over of – wat heel anders – een bezoekje brengen aan een museum waarin je meer leert over de onstuimige relatie tussen stad en rivier. Het kan hier allemaal. Wat ga jij doen?

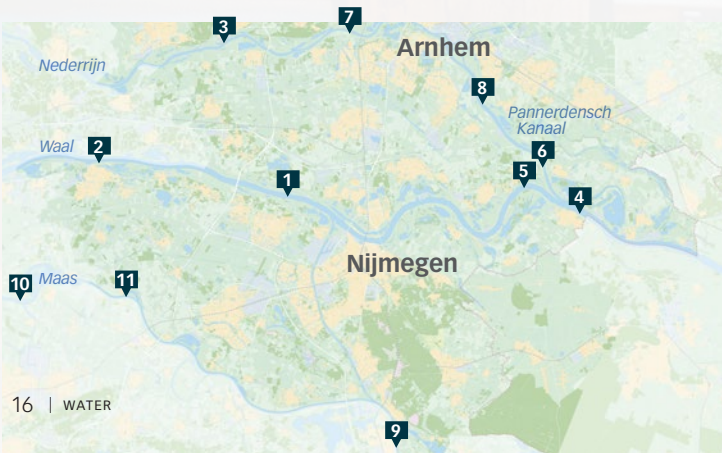
DE PONTJES

Met zo veel stromend water in de regio is het maar goed dat er pontjes varen. Toch prettig om als wandelaar of fietser je weg te kunnen vervolgen mét droge voeten en zonder omweg van enkele kilometers. Daarnaast geeft zo'n minicruise jouw route net wat extra's.

> visitnijmegen.com/pontjes

Deze varen er in het Rijk van Nijmegen:

1. Beuningen – Slijk-Ewijk
2. Druten – Dodewaard
3. Heteren – Renkum
4. Millingen aan de Rijn – Panterden
5. Millingerwaard – Doornenburg
6. Doornenburg - Panterden
7. Driel – Oosterbeek
8. Huissen – Loo
9. Middelaar – Cuijk
10. Maasbommel – De Gouden Ham
11. Batenburg – Demen

DE BLAUWE LIJN IN VELE VERHALEN

DE BASTEI

JE RAAKT NIET UITGEKEKEN

Musea saai en stoffig? Dat dacht je maar! Voor het vierde jaar op rij heeft De Bastei het keurmerk Kidsproof in de wacht gesleept. Dat is niet gek want bij De Bastei is nu eenmaal heel veel interessants en spannends te ontdekken (dat vinden volwassenen trouwens ook!). Het museum is gevestigd in een 16e-eeuws verdedigingswerk. Niet zomaar eentje, maar de enige bastei in Nederland. Met opgaand massief muurwerk en een overwelfde weergang die twee kazematten met elkaar verbindt. Waarom is dit imposante bouwwerk nu juist hier gebouwd? Dat wordt in het museum uitgelegd aan de hand van de strategische ligging aan de Waal. Deze ligging heeft de stad Nijmegen gevormd. En de relatie tussen stad en rivier is ten goede veranderd toen de rivier weer meer ruimte werd gegeven. Inspirerend!

Maar ook de collectie aan dieren en planten die het museum herbergt, en die in Nijmegen en omgeving zijn gevonden, is super leerzaam. Met als absoluut klapstuk een mammoetschedel van zo'n 40.000 jaar oud. Als je denkt dat je in het museumcafé op de bovenste verdieping van het museum op adem kunt komen van al die indrukken, heb je het mis. Ook hier wacht iets heel gaafs op jou: een adembenemend uitzicht over de rivier vanaf de glazen Arkel-erker. De Bastei? Wát een ervaring!

Lange Baan 4, Nijmegen

> debastei.nl

WATERPRET AAN DE STRANDEN

Aan of op het water is het altijd goed toeven. Helemaal in Nijmegen en omgeving. Door de diversiteit aan recreatiegebieden is hier voor ieder wat wils. Of je nu kiest voor ontspanning of juist voor actief bezig zijn. En dan zijn ze ook nog eens gratis toegankelijk. Bezoek een van de vier mooie stranden waar je heerlijk kunt recreëren.

- 1 Berendonck** - Weg door de Berendonck, Wijchen
- 2 Groene Heuvels** - Ficarystraat, Ewijk
- 3 Wylerbergmeer** - Alde Weteringweg, Ubbergen
- 4 Mookerplas** - Pastoorsdijk, Mook en Middelaar

Alle recreatiegebieden zijn gratis toegankelijk. Kom je met de auto, dan betaal je voor een parkeerplek.

BERENDONCK

Een veelzijdig dagje uit beleef je op recreatiegebied Berendonck. Je vindt hier brede zandstranden, ruime

ligweides en een prachtige groene omgeving. Naast ontspannen kun je hier ook lekker actief bezig zijn op de waterskibaan, bij het outdoorcentrum en Burggolf. Zowel voor kinderen als voor volwassenen is Berendonck een heerlijke plek om op te zoeken. Honden zijn het hele jaar welkom op de speciale hondenroute. En tussen 1 oktober en 1 mei mogen ze overal komen. Buiten het strandseizoen kun je dus optimaal genieten van

de uitgestrektheid van het gebied. Berendonck: 365 dagen per jaar leuk voor echt iedereen!
> berendonck.nl

GROENE HEUVELS

Actie, plezier en avontuur: recreatiegebied Groene Heuvels heeft het allemaal. Of je nu wilt neerploffen op een van de grote stranden of liever gaat paintballen of ziplinen bij Fundustry Viking Adventures. Omdat

het water hier tot wel 24 meter diep is, kun je prima duiken op Groene Heuvels. Dan kom je misschien wel een snoek, baars of zoetwaterkreeft tegen. Ook de kleine avonturiers beleven volop speelplezier op de vele speeltoestellen.
> degroeneheuvels.nl

WYLERBERGMEER

Door zijn beschutte ligging in de bossen van een heuvelachtig landschap

waan je je in het buitenland in dit bijzondere stukje Nederland. Niet zo gek: de grens met Duitsland bevindt zich namelijk op een steenworp afstand. Je kunt heerlijk wandelen en recreëren in dit gebied dat zo'n 25 hectare omvat en het nieuwe skatepark Wylerpark is een toffe toevoeging. Wylerbergmeer: bij uitstek geschikt voor gezinnen met kinderen!
> wylerbergmeer.nl

MOOKERPLAS

Lekker in het water spelen, heerlijk zonnen, genieten van de koele schaduw, met een bootje varen... Wat ga jij doen aan de Mookerplas? De ligging dicht bij het bos maakt dat deze plek voor ieder wat wils heeft. Kom je met je boot? In jachthaven de Driesen is het uitstekend toeven. Naar eigen zeggen is dit de mooiste jachthaven van het land. Wij begrijpen wel waarom.
> mookerplas.nl

Langs de Maas vind je een snoer van pittoreske dorpen en steden met een rijke geschiedenis. Leer meer over lokale legendes, bezoek kastelen en laat je verrassen door de historische verhalen die de dorpen en steden rijk zijn.

> maasverhalen.nl

HEERLIJK HEUSDEN

Bezoek Heusden als een Bourgondiër! Deze vestingstad is een topbestemming voor liefhebbers van kunst, cultuur, historie, watersport én goed eten en drinken. Struin van atelier naar galerie, naar winkel. En pak een culinaire pauze in een van de vele restaurants of op een terras aan het water. Niets missen? Laat je rondleiden door een gids. Weetje: Heusden kreeg na een grondige restauratie de Europa Nostra, de hoogste Europese restauratie-onderscheiding.

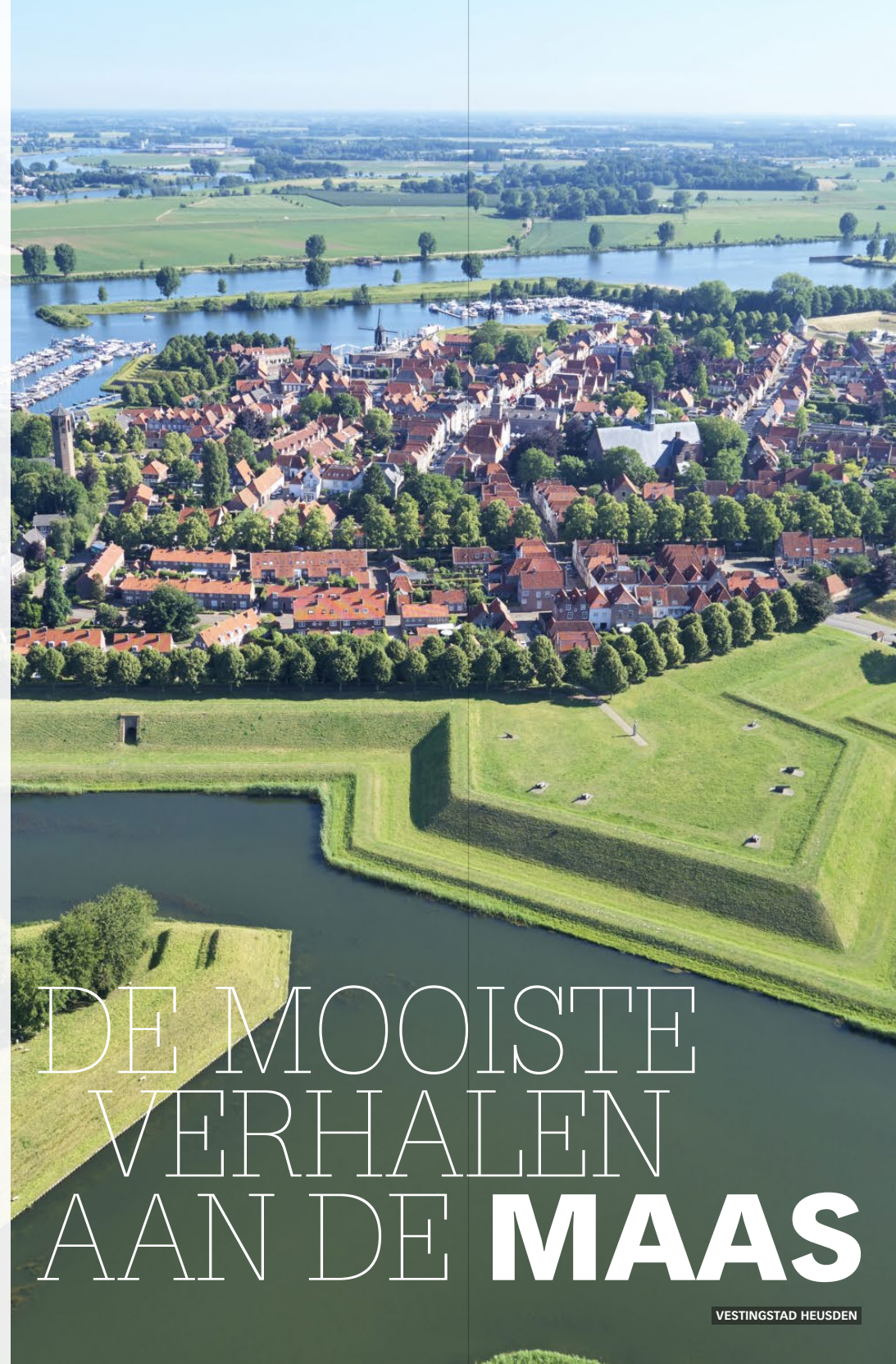
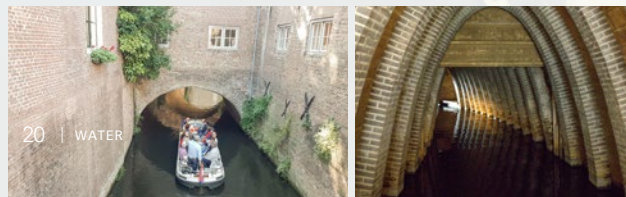

WAANZINNIGE WATERBURCHT

Een dagje middeleeuwen meemaken? Kom naar Kasteel Ammersoyen in Ammerzoden. Met zijn vier hoektorens, voorburcht en gracht rondom, is deze Hollandse waterburcht uit 1325 een van de best bewaarde middeleeuwse kastelen van Nederland. Dwarend door het kasteel ontdek je torenkamers, de ridderzaal, het vrouwenverblijf en de poortkamer met het nagemaakte pronkharas van de hertog van Gelre. Trappen in de metersdikke muren leiden je naar de museumzolder, waar archeologische vondsten uit de gracht je 700 jaar geschiedenis vertellen.

BOOTJE VAREN ONDER DE STAD

Den Bosch van anderen bewonderen? Laat je met een fluisterbootje meevoeren over de Binnendieze: het eeuwenoude stelsel van waterlopen binnen de stadsmuren. Vaar letterlijk onder de stad door en ga terug in de tijd. Een schippergids vertelt je over de geschiedenis van de stad, de restauratie van de Binnendieze en het beleg in 1629. Spot onderweg vleermuizen en vergeet af en toe niet te bukken!

DE MOOISTE VERHALEN AAN DE MAAS

VESTINGSTAD HEUSDEN

TERUG NAAR HET STOOMTIJDPERK

Een bezoek aan Stoomgemaal de Tuut is een tripje terug naar vervlogen tijden. Het volledig gerestaureerde en werkende gemaal staat symbool voor de eeuwige strijd tegen het water. Tijdens een bezoek mag je het hele gemaal van binnen en buiten bekijken. Je leert over de geschiedenis van watermanagement maar ontdekt ook wat het gemaal betekende voor de inwoners van het Land van Maas en Waal. Niet alleen leuk voor technenuten dus, je leert ook de mensen kennen.

RONDJE RAVISSANT RAVENSTEIN

Wandel een rondje door Ravenstein en kijk je ogen uit. Stellingmolen De Nijverheid (met brouwerij), de stadspomp, de vestingwerken, alles ademt hier geschiedenis. In de Sint-Luciakerk en het raadhuis stap je de achttiende eeuw in. En aan de vroegere stadsgracht vind je het leerlooierij museum, in de voormalige leerlooierij uit 1885. Heb je genoeg gezien en gedaan? Kom dan Brabants genieten in een van de vele gezellige restaurants en cafés.

SPROOKJESKASTEEL

Sprookjesliefhebber? Breng dan een bezoek aan Museum Kasteel Wijchen. Dit veertiende-eeuwse kasteel was het decor van strijd, gedoemde liefde en koninklijk leven. Sinds de prehistorie wonen er al mensen op deze plek. Aan de hand van voorwerpen, wegen, huizen en tradities die ze achterlieten, vertelt het museum hun verhalen. Wandel van de Steentijd naar de vroege middeleeuwen en zie en ruik in de kasteeltuin de planten die al werden verbouwd in de late IJzertijd.

1 GROESBEEKSE BOS ENERGIE TANKEN

Er zijn wel meer bossen waarin je ziel tot rust komt, maar dit bos slaagt daar helemaal met vlag en wimpel in. Misschien wel omdat het een oerbos is. Dat geeft 't wat extra bijzonders. Een weldadig bos dus, om je accu op te laden (al houd je beter je telefoon gewoon in je zak. Ook goed voor de accu).

P Parkeerplaats Beukenlaan
Groesbeekseweg, Malden

In het Rijk van Nijmegen is de natuur nooit ver weg. In welke windrichting je ook koers zet, je ontkomt gewoonweg niet aan bos, water, vennen en heide. Dus kies een natuurgebied uit, zet je zintuigen op scherp en ga!

2 MOOKERHEIDE STATUS (BON)APARTE

"Het is dat ik dit prachtige landschap reeds bezit, anders had ik het vandaag nog veroverd." Was getekend, omstreeks het jaar 1800, Napoleon. Dan weet je het wel, als zelfs de kleine generaal zo onder de indruk was van de natuurpracht. De Mookerheide is romantiek, panorama's waar je U tegen zegt en een schilderachtig palet aan kleuren, ongeacht het seizoen.

P Parkeerplaats Landgoed Mookerheide | Heumensebaan 2, Molenhoek

3 KLOMPENWAARD WILDE NATUUR

Grasland, ruigte, rivierstrand en zachthoutoebos. Wat dat laatste is? Ontdek het zelf en verwonder je over de schoonheid van dit compacte en toch wilde natuurgebied. De Klompenwaard is een onbekende parel en daardoor des te aantrekkelijker om te exploreren. Hoogstens kom je enkele rode geuzen en konikpaarden tegen die je minzaam toestaan hun leefgebied voor even met je te delen.

P Parkeerplaats Sterreschans
Sterreschans 7, Doornenburg

4 AFFERDENSE EN DEESTSE WAARDEN GROENTJE

Het is het jongste natuurgebied op deze pagina's, want opgeleverd in 2019. Toch bruist deze langst meestromende nevengeul van Nederland van het leven en van de unieke flora en fauna. De dynamiek van overstroming en terugtrekking van het water geeft het gebied een eigen (sig)natuur. Struin door de waarden met de blik op oneindig en geniet van rust en ruimte.

P Parkeerterrein Veerдам
Veerdam 1, Druten

5 HATERTSE EN OVER-ASSELTSE VENNEN

EEN TRIPJE

Dit wandelgebied is dé tip als je krap in je tijd zit, maar toch van het natuurschoon in het Rijk van Nijmegen wilt genieten. De route van 3,2 kilometer leg je in nog geen uurtje af, terwijl die qua afwisseling net zo veel biedt als een urenlange wandeling. Leuke plek ook voor je viervoeter, waarvoor een mooie loslooproute is uitgestippeld.

P Parkeerplaats De Diervoort
Oude Nijmeegseweg, Overasselt

7 DUIVELSBERG

EEN SPROOKJE

Je houdt wel van wat pit in je wandeling? Dan is dit een walhalla. Laat je niet afschrikken door de naam, want die is niets anders dan een verbastering van Duffelt, de streek tussen Nijmegen en Kleef. Het bos, de omliggende velden, de beekjes en de uitzichten maken het tot een sprookjesachtig mooi gebied waar ook wandelroute N70 doorheen loopt.

P Parkeerplaats Duivelsberg
Oude Kleefsebaan, Berg en Dal

6 WEURTSE WAARDEN

GOEIE COMBI

Aan het randje van de stad stap je ineens een andere wereld binnen. De uiterwaarden zijn van grindgat getransformeerd tot natuurgebied. De uitkijktoren op het schiereilandje hint naar het verleden, toen er ooit een steenfabriek stond. Reden waarom de vorm van de toren doet denken aan een oude schoorsteen van baksteen. Oud en nieuw, steen en natuur: het combineert hier prachtig.

P Parkeerplaats
Herdenkingsstraat, Weurt

8 REICHSWALD

RIJK WOOD

Om te zeggen dat het mooiste bos in het Rijk van Nijmegen in Duitsland ligt gaat wellicht wat ver. Maar oh, wat is het Reichswald mooi. In het noorden wordt het begrensd door heuvels uit de ijstijd, in het zuiden door rivier de Niers. Daartussen vind je een immens bos vol rust, spannende hoogteverschillen en ruimte. Heel veel ruimte. Wunderbar!

P Parkeerplaats Reichswald
Grunewaldstraße, 47574 Goch (DU)

ONTDEK HET OP DE FIETS!

Fietsen in het Rijk van Nijmegen zal je niet snel vervelen. Door de grote diversiteit in het landschap fiets je het ene moment over dijken en langs rivieren en het andere moment door bossen en over heuvels. En onderweg genoeg leuke dorpen en stadjes om even af te stappen. Veel fietsplezier!

STEL JE EIGEN ROUTE SAMEN!

Zelf je eigen fietsroute plannen in het Rijk van Nijmegen? Dat kan met de online routeplanner! Of je nu met de gewone fiets of met de racefiets gaat, met behulp van het knooppuntennetwerk bepaal je eenvoudig zelf je route en afstand. Bekijk de kaart, bepaal je startpunt en maak zelf de mooiste fietsroutes van a naar b in het Rijk van Nijmegen!
> visitnijmegen.com/routeplanner

Bekijk alle e-bike-, mountainbike- en fietsroutes op visitnijmegen.com/fietsroutes of scan de QR-code

3 X ROUTETIPS

E-BIKE ROUTE DE BETUWE 67 KM

Startpunt: Parkeerplaats Land van Tap | Dorpsstraat 6, Elst

Knooppunten:

P 17-43-42-41-40-39-75-76-77-58-54-53-52-51-76-75-32-26-33-21-19-20-12-13-05-05-03-04-08-09-98-92-92-87-82-85-97-32-31-31-30-29-16-17-P

Maak vaart over de dijken terwijl je uitkijkt op prachtige uiterwaarden. Koop onderweg fruit direct bij de boer of stap af in een van de vele pittoreske dorpen waar je even lekker kunt opladen. Een mooi extraatje op deze route is dat je een stuk langs de Linge fietst, de langste rivier van Nederland! Kortom, genoeg te beleven in de Betuwe.

REICHSWALDRUTE 50 KM

Startpunt: Parkeerplaats De Holdeurn | Oude Kleefsebaan, Berg en Dal

Knooppunten:

P 60-61-64-66-67-69-86-37-75-76-77-56-55-79-78-85-81-82-87-88-28-84-68-P

Met deze fietsroute maak je kennis met het stuwwallenlandschap tussen Nijmegen en Kleef (DU). De grote hoogteverschillen ontstonden door de migratie van gletsjers tijdens de ijstijd. Het stuwwallengebied is naast heuvelachtig ook erg divers; je fietst van bossen naar uitgestrekte weidevelden. Bovendien kom je langs bezienswaardigheden zoals de meer dan 1000 jaar oude kerk van Zyfflich (DU) en het historische Kranenburg (DU).

LAND VAN MAAS EN WAAL ROUTE 50 KM

Startpunt: Station Wijchen | Stationsplein 2, Wijchen

Knooppunten:

64-66-80-86-87-69-68-71-72-90-91-92-16-25-12-13-23-27-15-14-85-86-83-82-99-98-97-57-56-55-63-64

Het Land van Maas en Waal is de smalle strook met veel natuur tussen uiteraard de twee rivieren de Maas en de Waal. Je vindt er onder andere buitenpolders, eendenkooien, uiterwaarden en boomrijke eilandjes. Deze route neemt je mee door het veelzijdige gebied en onderweg passeer je gezellige dorpjes voor een tussenstop. Tijdens de route kom je ook langs twee kastelen, dat van Wijchen en van Hernen.

STREEK-PRODUCTEN DOOR 'T LAAG

Deze fietsroute brengt je langs al het moois en lekkers dat het laag gelegen gedeelte van Berg en Dal, de Ooijpolder, te bieden heeft. Pluk zelf je fruit, tap een flesje verse melk of ontdek hoe meel op traditionele wijze wordt gemalen. De boeren en streekproducenten hebben liefde voor dier en natuur en dat laten ze je graag zien en proeven!

Berg en Dal heeft nog twee leuke fietsroutes langs streekproducten om te ontdekken. Dit zijn de Kweek uit de Streek-routes. Je vindt ze op: vvhbergendal.nl/fietsen

STREEKPRODUCTENROUTE DOOR 'T LAAG 37 KM

Startpunt: De Thornsche Molen
Thornsestraat 20, Persingen

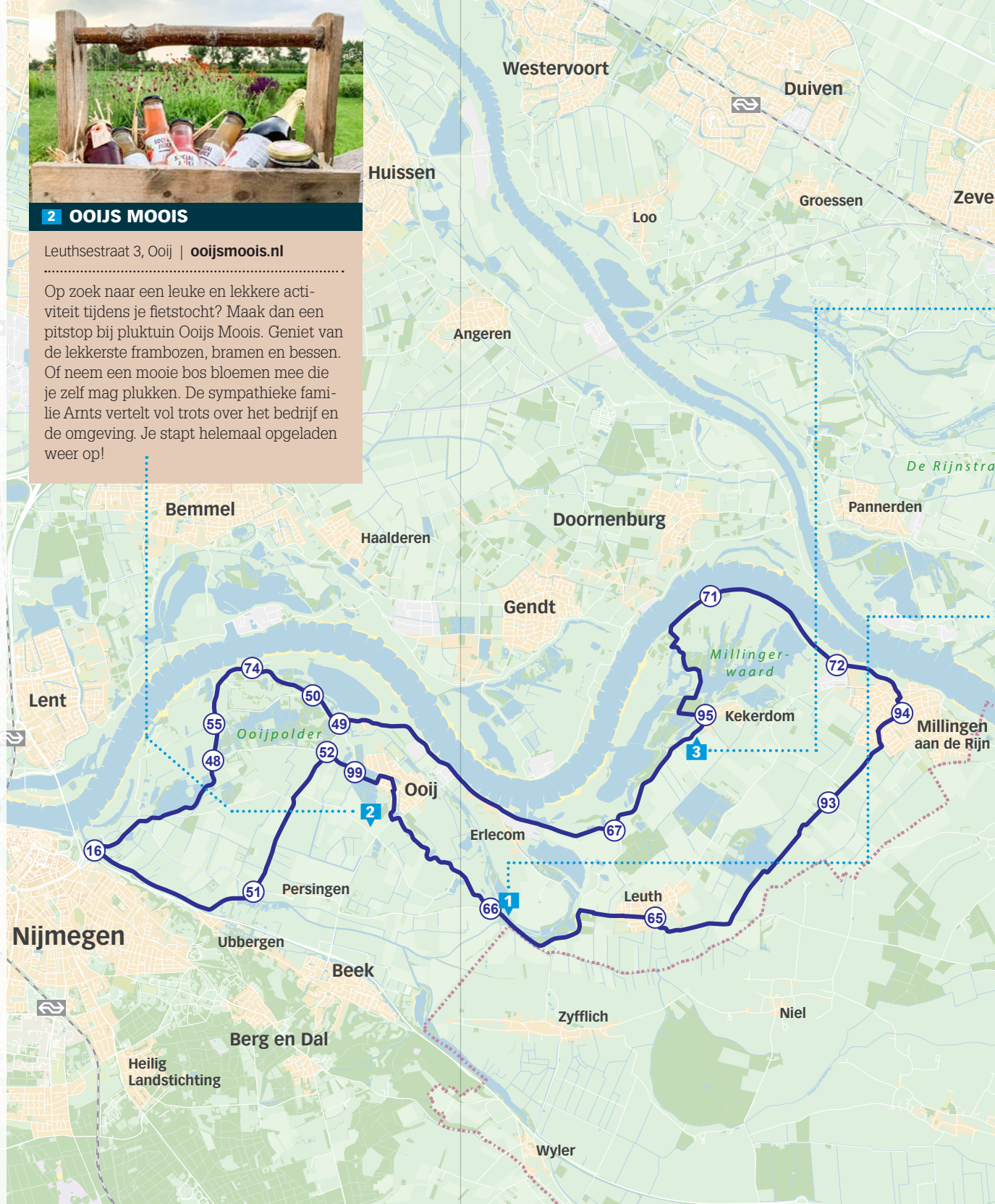
Knooppunten (of scan de QR-code):

2 OOIJS MOOIS

Leuthsestraat 3, Ooij | ooijsmoois.nl

Op zoek naar een leuke en lekkere activiteit tijdens je fietstocht? Maak dan een pitstop bij pluktuin Ooij's Moois. Geniet van de lekkerste frambozen, bramen en bessen. Of neem een mooie bos bloemen mee die je zelf mag plukken. De sympathieke familie Arnts vertelt vol trots over het bedrijf en de omgeving. Je stapt helemaal opgeladen weer op!

3 DE HAZELAARSHOF

Duffeldijk 34, Kekerdom | dehazelaarshof.nl

Een boerderijwinkel, een glamping, een heerlijke uitspanning om even uit te puffen: De Hazelaarshof is het allemaal. In de boerderijwinkel komt de liefde voor het agrarische leven tot uiting en koop je heerlijk verse en lokale producten. Of kom even lekker tot rust met een kopje koffie en stukje taart voor je neus terwijl je geniet van de landelijke omgeving.

1 DE THORNSCHE MOLEN

Thornsestraat 20, Persingen | dethornschemolen.nl

Bij het perfect gelegen Restaurant de Thornsche Molen geniet je naast het heerlijke eten en drinken van een prachtig uitzicht. Op de menukaart vind je sapsjes van Ooij'sap, bramen van Ooij's Moois, Groesbeekse wijn, Groesbeekse bier en meel uit eigen molen. De molenaar is regelmatig aanwezig. En bezoek ook zeker het informatiecentrum dat onder de molen is gevestigd.

DE PADEN OP

De hoeveelheid mooie wandelingen die je kunt maken in het Rijk van Nijmegen is ontelbaar. Er is dan ook zo veel moois te vinden in dit deel van Nederland! Of je nu van struinen houdt of graag de aangegeven routes volgt: er is voor iedere wandelliefhebber wat wils.

Alle routes vind je op > visitnijmegen.com/wandelen

WANDELNETWERKEN

In de Betuwe en het Land van Maas en Waal vind je super handige wandelnetwerken. Er valt heel wat te kiezen: loop je een wandeling volgens de daarvoor uitgestippelde route, of stel je je eigen route samen? Dat laatste doe je door tussentijds over te stappen naar een andere aangegeven route of zelfs naar een ander netwerk.

Dat kan op de zogeheten keuzepunten die overzichtelijk genummerd zijn. Het enige wat je daarvoor hoeft te doen, is vanaf een eigen gekozen keuzepunt de kleur van de nieuwe route te volgen! De wandelingen hebben elk hun eigen thema en variëren in lengte van drie kilometer tot meer dan zeventig kilometer.
> visitnijmegen.com/wandelrouteplanner

ROUTETIPS

DODDENDAELPAD 14 KM

Aanbevolen start- en eindpunt:

Ter hoogte van Van Heemstraweg. Parkeren bij de kerk | Dorpssingel 1, Beuningen

Ontdek het prachtige buitengebied van Beuningen, Ewijk en Weurt. Ervaar de overgang van het kleinschalige landschap op de oeverwal naar de uiterwaarden langs de Waal. Wandel langs boomgaarden, weilanden, bossen en landgoed Doddendael. Cultuur en natuur bepalen hier de sfeer. De route is gemarkeerd met bordjes voorzien van een rode klomp. De route is beide kanten op te lopen.

TWEE SCHANSENROUTE 5 KM

Aanbevolen start- en eindpunt: Parkeerplaats

Landgoed Mookerheide | Heumensebaan 2, Molenhoek

Ontdek dé hoogtepunten van de Mookerheide: Landgoed Mookerheide met het jugendstil jachtslot, de historische kassen en tuinen, de heide, de Heumense schans, de Mookerschans en prachtige uitkijkpunten. Volg vanaf de parkeerplaats de gele markeringen.

ZEEGSEPAD 6 KM

Aanbevolen start- en eindpunt:

Landwinkel de Woerdt | Woerdsestraat 4, Ressen

Ontdek het mooie buitengebied van Ressen in Park Lingezege. Wandel langs zegen, eeuwenoude bouwwerken, door weilanden, boomgaarden en over historische paden. Laat je verrassen door dit bijzondere afwisselende landschap. De route is gemarkeerd met bordjes voorzien van een oranje klomp. De route is beide kanten op te lopen.

OVER BERG EN DAL

ZORGELOOS OP VAKANTIE

Je zit in een rolstoel of je bent slecht ter been? Dan kom je waarschijnlijk dikwijls obstakels tegen wanneer je eropuit trekt. Zonde, want iederéén moet toch zorgeloos op vakantie of een dagje uit kunnen? Gemeente Berg en Dal maakt zich er sterk voor om ook jou te laten genieten van het moois dat het Rijk van Nijmegen te bieden heeft. Kijk voor meer informatie op [visitnijmegen.com/zorgeloos-op-vakantie](https://www.visitnijmegen.com/zorgeloos-op-vakantie)

De gemeente Berg en Dal doet haar naam eer aan. De acht 'bergen' binnen de gemeentegrenzen zijn ontstaan in de IJstijd en wisselen af met lieflijke dalen. Het landschap, dat zal je niet verbazen, is rijk aan prachtige vergezichten, onverwachte doorkijkjes en romantische beekjes. Dit samen met de spannende geschiedenisverhalen die zich in de bossen hebben afgespeeld maken van wandelen hier een belevenis. Ontdek het zelf bij de prachtige wandeling **Historisch Landgoed Nederrijk**.

Als wandelgemeente van 2020 zijn er natuurlijk nog veel meer routes te bewandelen. Bijvoorbeeld de gezellige **Berg en Dalse Kroegjesroute**. Hét bewijs dat bourgondisch genieten en heerlijk wandelen uitstekend samen kunnen gaan. Negen kroegen en herbergen zijn met elkaar verbonden via een driehonderd kilometer lange wandelroute. Je kunt natuurlijk enkele etappes uit de route lopen, maar waarom leg je 'm niet helemaal af? Je overnacht gewoon in een van de etablissementen die bij de route is aangesloten. Ook ontzettend leuk om te belopen zijn de **Boerenlandpaden**, waarbij je al wandelend tussen de weilanden de weidsheid van het landschap ervaart. Verder betreed je originele bruggetjes, loop je langs sloten en poeltjes, langs paden geflankeerd door struweelhagen vol leven, terwijl je zwijgzaam wordt gadeslagen door oude knotwilgen en knoestige eiken.

Als je graag een lokale touch aan je wandeling wilt geven, maak dan een van de meer dan achttien **dorpsommetjes**. Deze zijn gemaakt door de inwoners van Berg en Dal zelf. Ze voeren langs bijzondere plekken waar de argeloze voorbijganger zomaar aan voorbij zou lopen. En dan kun je in deze gemeente ook nog eens de wandeling maken die in 2019 tot mooiste wandeling van Nederland werd uitgeroepen: de **Groesbeekse wijnwandeling**.

Zo veel wandelplezier kan één gemeente je dus bieden.

Voor meer informatie over wandelen in Berg en Dal kijk je op [wandeleninbergendal.nl](https://www.wandeleninbergendal.nl) of scan de QR-code voor een overzicht van alle wandelroutes.

NEDERLANDS WIJNBOUW CENTRUM - DE COLONJES

Bredeweg 2, Groesbeek
> nederlandswijnbouwcentrum.nl
> colonjes.nl

WIJNGAARD DE HOLDEURN

Oude Kleefsebaan 132, Berg en Dal
> holdeurn.com

WIJNGAARD DE PLACK

Ketelstraat 36, Groesbeek
> wijngaarddeplack.nl

WIJNGAARD KLEIN-AMERIKA

Klein Amerika 3a, Groesbeek
> klein-amerika.nl

WIJNGAARD VAN DITSHUIZEN

Knapheideweg 76, Groesbeek
> wijngaardvanditshuizen.nl

WIJNHOEVE DE HEIKANT

Cranenburgsestraat 47, Groesbeek
> wijnhoevedeheikant.nl

WIJN, WIJN EN NOG EENS WIJN

Groesbeek is het grootste wijndorp van Nederland. 25 hectare aan wijngaarden brengen wijnen voort die prestigieuze prijzen winnen en die geschonken worden in de betere restaurants in Nederland. De combinatie van heuvels, goede lössgrond en nieuwe druivenrassen maken van Groesbeek een uitstekend wijngedebied. En een fantastische bestemming om te bezoeken.

WIJNWANDELING

Glooiende heuvels, mooi gekaderd door de donkere bossen van het Reichswald. Klinkerwegen en idyllisch gelegen hoeses. En natuurlijk wijnranken, zo ver het oog reikt. Het voelt alsof je in het buitenland bent. Maar je loopt echt in de omgeving van wijndorp Groesbeek. Een wijnwandeling (de mooiste van Nederland) door het Groesbeekse landschap is niet minder dan een mini-vakantie in eigen land. Bekijk de route op wandeleninbergendal.nl.

WIJNPROEVERIJ

Als je dan in hét wijndorp van Nederland bent, neem je uiteraard deel aan een wijnproeverij. Tijdens zo'n proeverij, bij een van de zes wijnhoeses, vertelt een enthousiaste wijnmaker jou alles over het gehele proces om tot zo'n lekkere fles wijn te komen. Na deze theorie ga je op ontdekking door de wijngaard en de wijnmakerij. En dan is daar het moment dat je mag proeven van de mooie Groesbeekse wijnen. Proost!

DE NEDERLANDSE WIJNFESTEN

De Nederlandse Wijnfeesten in Groesbeek worden ieder jaar gehouden tijdens het laatste weekend van september. Verras vrienden, familie of verwen jezelf met een weekendje of dagje vol wijnproeverijen, wijngaarden, muziek en cultuur!
> nederlandsewijnfeesten.nl

WIJNFIETSROUTE

Met de Wijnroute Groesbeek fiets je door het prachtige bosrijke en heuvelachtige gebied rond Groesbeek. Zo kom je langs de verschillende wijngaarden en wijnhoeses. Je kunt al het moois vanaf de fiets bewonderen, maar je bent vrij om af te stappen en een wijnhoeve of -gaard te bezoeken. Sommige wijngaarden zijn vrij toegankelijk, andere hebben vaste openingstijden. Scan de QR-code voor de route. En fietsen maar!

UITJES MET kinderen!

SPEELTUINEN DE LEEMKUIL & BRAKKEFORT

Jaaaaa! Kom ook eens spelen bij de leukste buitenspeeltuinen van Nijmegen, De Leemkuil en Brakkefort. Vol klim- en klautertoe- stellen, glijbanen en schommels. Brakkefort is lekker overzichtelijk en daarom ideaal voor kinderen tot en met zeven jaar. Bij De Leemkuil vind je Fort Noviomagus, de allervetste attractie hier! Een heel groot nagebouwd fort uit de tijd van Romeinse soldaten. Met een aquaduct, een badhuis, een amfiteater en hoge wachttorens. Via hangbruggen en een glijbaan kun je van zo'n hoge wachttorens (wel elf meter!) weer naar beneden. Om even uit te puffen stap je in het Leemkuil-treintje en laat je de machinist jou over het terrein tuffen! Welke speeltuin je moet kiezen? Bezoek ze gewoon allebei!

Luciaweg 2, Nijmegen
> deleemkuil.nl
Kanunnik Mijllinckstraat 72, Nijmegen
> brakkefort.nl

Lekker plonzen, spetteren en spelen in het water doe je bij de Sportfondsen zwembaden in Nijmegen. Wanneer het buiten koud is of het regent pijpenstelen, spring je gewoon in het warme water van de verschillende baden bij het Erica Terpstra Sportfondsenbad of het Sportfondsenbad Nijmegen-West. Bij die laatste en bij openluchtbad De Goffert zoek je in de maanden waarin het zo heet is dat de mussen van het dak vallen verkoeling in de buitenbaden. Roetsjen van de waterglijbaan, schieten met de waterkanonnen en lekker meedrijven in de stroomversnelling. Ieder zwembad heeft baden voor de kleine maar ook grotere kinderen. Een dagje zwemmen is dus fantastisch voor iedereen!

Kwakkenbergweg 25, Nijmegen
> ericaterpstrabad.nl
Goffertweg 22, Nijmegen
> goffertbad.nl
Planetenstraat 65, Nijmegen
> sportfondsenbadnijmegenwest.nl

ZWEMBADEN NIJMEGEN

TRIAVIUM

Als je het Rijk van Nijmegen ergens in de maanden oktober t/m maart bezoekt, dan mag een tripje naar ijsbaancomplex Triavium niet ontbreken. Kinderen van alle leeftijden kunnen hier terecht voor de leukste activiteiten. Met maar liefst drie ijsbanen onder één dak is het heerlijk roetsjen over het gladde ijs van de ijshockey-, ring- en funbaan. Ook als je nog niet zo stevig op je schaatsen staat is de ijsbaan een leuk uitje, want er zijn voldoende hulpmiddelen beschikbaar om lekker met de rest mee te kunnen doen. Handig: als je zelf geen schaatsen hebt, kun je deze huren bij EJ's Schaatsshop op de begane grond.

Rosenburgweg 2, Nijmegen
> trivium.nl

ZANDZIEBAR

Bij lekker weer is (gratis) speeleiland ZandZieBar, op Strandpark Slijk-Ewijk, de plek om naar toe te gaan met de kinderen. Leg je handdoek neer op de ruime groene ligweide of op het warme zand. De kids schieten meteen weg naar het speelschip of het avontureneiland.

Helemaal gemaakt vanuit boomstammen is het een waar klim- en klauterparadijs! Het speeleiland is ook nog eens op verschillende manieren te bereiken zoals via de avontuurlijke loopbrug of het trekpuntje. Al dat spelen maakt natuurlijk hongerig en dorstig

en ook als ouder heb je wel wat lekkers verdiend. Hiervoor kun je terecht bij kiosk ZandZieBar. Het is hier dus heerlijk vertoeven voor jong en oud!

Valburgsestraat 45, Slijk-Ewijk
> uiterwaarde.nl/recreatieparken

● BLOEMENPARK APPELTERN

BELEEF DE MOOIESTE TUIJEN!

Ontdek het mooiste bloemenpark van Nederland en laat je inspireren! In de kleurrijke wereld midden in het Land van Maas en Waal vind je meer dan 100 modeltuinen, indrukwekkende doorkijkjes en prachtige waterpartijen. Van romantisch, natuurlijk tot modern, je geniet van steeds weer nieuwe sferen. En na een kleurrijke wandeling kun je lekker genieten van wat lekkers in het gezellige

restaurant of op het terras. Kinderen ontdekken op 'Adventure Island' al spelend de natuur en leren over alles wat leeft in hun eigen tuin. Een bezoek aan Appeltern is een gezellig dagje uit in een natuurlijke omgeving die ieder seizoen verandert. Een onvergetelijke herinnering!

Walstraat 2a, Appeltern
> appeltern.nl

LEUK IN DE REGIO!

● GOLFBAAN HET RIJK VAN NIJMEGEN

ZO GASTVRIJ KAN GOLF ZIJN

45 volwaardige holes in een schitterende, heuvelachtige omgeving maken Golfbaan Het Rijk van Nijmegen tot een klasse apart. De grote hoogteverschillen bieden hier een fantastisch uitzicht tot aan Duitsland. Ook zijn er verschillende oefenmogelijkheden, zoals de TrackMan-technologie op de driving range. Dit zorgt voor een golfervaring 'next level' door de fun-, competitie- en spelelementen. Of je nu kiest voor een (Trackman) golfclinic of een golfronde, de balans tussen ontspanning en inspanning doet wonderen. Net als in de baan worden in het gezellige restaurant, dat dagelijks geopend is, de begrippen Kwaliteit en Gastvriendelijkheid met een hoofdletter geschreven. Zowel golfers als niet-golfers zijn van harte welkom voor een drankje, lunch of diner. Bij mooi weer geniet je op het terras van een prachtig uitzicht. Ervaar hoe gastvrij golf kan zijn!

Postweg 17, Groesbeek
> golfenophetrijk.nl

● GEMEENTE DRUTEN

D'R OP UIT IN DRUTEN

Ontdek het eigenzinnige Druten, in het hart van het Land van Maas en Waal. Op slechts 20 min rijden vanaf Nijmegen.

Pal aan het marktplein, met leuke winkeltjes en horeca, vind je in een mooi historisch pand het HIP & TIP. Bezoek hier bij het Historisch Informatiepunt (HIP) de verrassend moderne en permanente tentoonstelling over de (keramische) steenfabrieken met unieke materialen verzameld door Stichting KleiGoed.

Bij het Toeristisch Informatiepunt (TIP) kun je terecht voor tips over de leukste uitjes. Struin door de Afferdense en Deestse Waarden, fiets over dijken en langs uiterwaarden, maak een historische themawandeling en geniet volop van de cultuur en gastvrijheid. **Tip van ons:** neem een Drutens souvenir-tje mee naar huis!

Kattenburg 27, Druten

In de bosrijke omgeving van Nijmegen ligt Sanadome Hotel & Spa. Het is de enige wellness in Nijmegen met thermaal water uit eigen bron. Kom het zelf ervaren en geniet van ultieme ontspanning.

ZUIVER EN ZOUT

Dankzij de zuivere samenstelling heeft het thermenwater van Sanadome een geneeskrachtige werking. Het zoutgehalte van het water uit onze zoutwaterbron is vergelijkbaar met dat van de Dode Zee. Zo gauw je je in het 33°C warme water laat glijden ervaar je een weldadig en heilzaam gevoel. Naast een ontspannend en zuiverend effect heeft het thermale water een verzachtende werking op spieren en gewrichten.

Weg door Jonkerbos 90, Nijmegen
> sanadome.nl

FACILITEITEN VAN SANADOME

- groot thermaal binnen- en buitenbad
- zoutwaterbad
- mintkamer
- diverse kruiden-whirlpools
- stoomkamer
- voetenbaden
- thermentuin

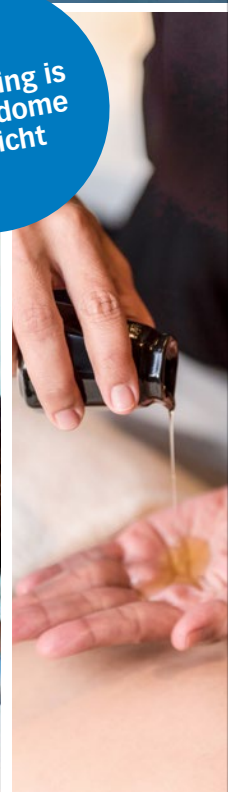
EN VERDER:

- vijf restaurants met elk hun eigen keuken
- drie shops met verzorgingsproducten, badkleding en interieuritems
- beauty- en wellnessafdeling met verschillende behandelingen
- Sanasport Health Club
- 16 vergaderzalen van 2 tot 240 personen
- 106 luxe hotelkamers

**PURE
ONTSPANNING**

Badkleding is
in Sanadome
verplicht

UITAGENDA

Het hele jaar door is er van alles te beleven in het Rijk van Nijmegen. Voor jong en oud, alleen of met het hele gezin, verveling komt hier niet voor! Er worden talloze grote maar ook kleinschalige evenementen georganiseerd. Van toffe sportevents en unieke tentoonstellingen tot een intiem concert en fruit plukken bij de boer.

Kijk op visitnijmegen.com/evenementen of scan de QR-code voor een actueel overzicht van de evenementen in het Rijk van Nijmegen.

HAPJE EN DRANKJE

Met het uitgebreide aanbod in de regio vind je altijd wel een restaurant naar jouw smaak. Waar met hart en ziel wordt gekookt en je aan tafel hartelijk en gastvrij wordt bediend. Van wereldkeuken tot streekgerecht, van vlees tot vegan, er is keus te over! Kies voor een goede kop koffie of lekker Nijmeegs speciaalbiertje, voor een trendy lunchroom of gezellig bruin café.
> visitnijmegen.com/eten

BLIJF SLAPEN!

Heb je nog geen overnachting geregeld en raakt je wensenlijstje wel erg vol door het lezen van dit magazine? Geen probleem! Maak het jezelf gemakkelijk en blijf lekker een nachtje of twee slapen. Wat voor een soort accommodatie je ook kiest, in het Rijk van Nijmegen word je altijd gastvrij ontvangen!
> visitnijmegen.com/overnachten

CITYSTORE NIJMEGEN

Citystore Nijmegen op de Grote Markt is jouw vertrekpunt voor een reis langs de hotspots in en rondom de stad. Je kunt je er laten inspireren door verhalen over het Rijk van Nijmegen, informatie krijgen over de bekende en onbekende pareltjes van de stad en regio én je laten verrassen door de unieke producten in de store. De producten die verkocht worden vertellen een Nijmeegs of regionaal verhaal. Dit kan zijn doordat de maker of ontwerper, de productie of het ingrediënt uit het Rijk van Nijmegen afkomstig zijn. Het product-assortiment wisselt regelmatig waardoor er iedere keer wat nieuws te ontdekken valt.

De citystore is geopend van:
woe t/m zo van 10:00 tot 17:00.
Op drukker momenten worden de openingstijden uitgebreid, kijk voor de meest actuele openingstijden op
> [visitnijmegen.com/citystore](https://www.visitnijmegen.com/citystore)

Grote Markt 17, Nijmegen
info@citystorenijmegen.nl • 0900-1122344

BLIJF OP DE HOOGTE!

Wil je ieder seizoen de leukste tips voor het Rijk van Nijmegen ontvangen in je mailbox? Schrijf je dan nu in voor de nieuwsbrief. Blijf op de hoogte van bijzondere plekken, routes, evenementen en meer om het Rijk van Nijmegen te ontdekken!

TOURIST INFORMATION POINT

Een Tourist Information Point (TIP) is een shop-in-shop locatie bij een toeristische ondernemer. Op deze locatie vind je een informatiewand met een overzichtskaart en zijn er routekaarten voor wandelaars en fietsers te koop. De medewerkers van de locatie vertellen je graag over de leukste, mooiste of lekkerste tips in de gemeente, passend bij jouw behoefte!

Scan de QR code voor een overzicht van de TIP's in het Rijk van Nijmegen.

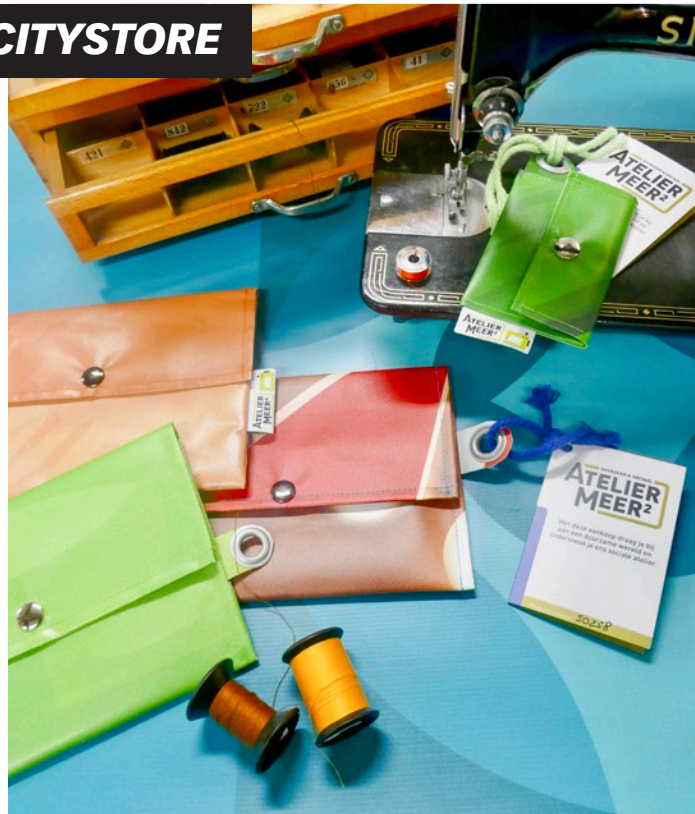
5 X CADEAUTIP UIT DE CITYSTORE

1. NIJMEEGSE NUILERTJES

Dit eigenwijze dropje is het perfecte kleine cadeautje. De bedenkers vonden de inspiratie in het karakter van de echte Nijmegenaar, op het eerste gezicht niet zo opgewekt maar met een hart van goud.

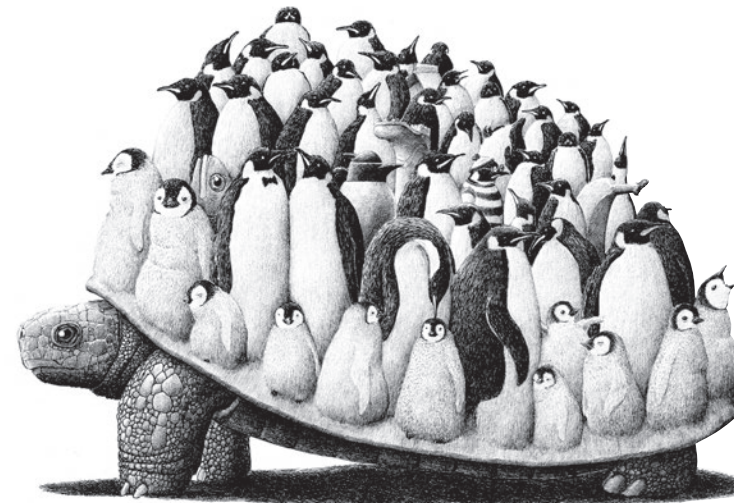
2. ATELIER MEER

Bij dit in Nijmegen gevestigde atelier werken mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zij maken de meest unieke producten van bijvoorbeeld oude banners en vlaggen.

3. ILLUSTRATIES VAN REDMER HOEKSTRA

Illustrator Redmer Hoekstra verrast met zijn vreemde, grappige en surrealistische tekeningen. Naast kleine prents in de vorm van ansichtkaarten zijn er ook overzichtsboeken verkrijgbaar.

4. DE STAD IN JE HOOFD

Liefde en oorlogstrauma tegen het decor van een eeuwenoude stad. Deze roman van Tessa de Loo speelt zich af in Nijmegen.

5. RIJK VAN NIJMEGEN IN BEELD

In het assortiment vind je diverse mooie foto's, illustraties en prents van de prachtige stad en omgeving. Perfect als cadeau of leuk voor die ene kale muur.

WE HEBBEN DE MOOISTE FIETSRUTES VOOR JE GEBUNDELD

rijkvannijmegen

visitnijmegen.com/fietsen

FIETSRUTEBOEKJE

MEER DAN
750 KM
FIETSPLEZIER

16

MOOIE
ROUTES

Deel de mooiste foto's van je bezoek aan
het Rijk van Nijmegen met #visitnijmegen

 VisitNijmegen

 visitnijmegen

